

Onderzoek naar de behoefte voor dagbestedingslocatie
onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden

Dit onderzoek is door S-Zorgt B.V. en verschillende onderzoekers uitgevoerd in opdracht van de heer Serdar Pas. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode juni t/m nov 2016. Dit onderzoek is volledig gefinancierd door S-Zorgt B.V.
S-Zorgt B.V., November 2016

Hoofdonderzoeker:

S-Zorgt heeft Amrullah Alokozai (MSc) als hoofdonderzoeker aangesteld voor dit onderzoek. Amrullah is Master of Science in Health Care Management en afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam. Amrullah heeft al verschillende onderzoeken succesvol afgerond en zijn laatste onderzoek “het effect van de keuzehulp op artsen en patiënten: een kwalitatief onderzoek” wordt binnenkort gepubliceerd. Daarnaast is hij de winnaar van het Zorginnovatie Battle 2015.

Onderzoekers, auteurs:

	Serdar Pas, <i>Directeur S-Zorgt</i>
	Amrullah Alokozai, <i>MSc (Master of Science, Hoofdonderzoeker)</i>
	Mr. Henk Fakkert, <i>Fiscaal jurist</i>
	Bagdat Celik, <i>Informatieanalist</i>
	Sema Duyan, <i>Maatschappelijk werker</i>
	Mehmet Calisir, <i>Multicultureel adviseur</i>
	Nezahat Calisir, <i>Medisch zorgverlener</i>
	Enes Senturk, <i>Farmaceutisch adviseur</i>

© 2016 S-Zorgt B.V. Zwolle

Dokter van Deenweg 108, Postcode 8025 BK, Zwolle, T 06 408 284 25, E info@s-zorgt.nl, www.s-zorgt.nl.
S-Zorgt B.V. heeft een DIAH-contract met gemeente Zwolle en is officieel lid van de zorgcoöperatie Klaver4You.

Copyright © 2016, S-Zorgt B.V. Alle rechten voorbehouden. De gebruiker mag het werk niet kopiëren, verspreiden, doorgeven en afgeleide werken maken. Materiaal van derden waarvan in het werk gebruik is gemaakt en waarop intellectuele eigendomsrechten berusten, mogen niet zonder voorafgaande toestemming van derden gebruikt worden.

S-Zorgt B.V. is ISO 9001:2008 gecertificeerd.

Certificaat				
	Nummer	KSC-K91474/01	Vervangt	-
	Uitgegeven	2016-05-15	Eerste uitgave	2016-05-15
	Geldig tot	2018-09-15		
Certificaat ISO 9001				
Kiwa heeft vastgesteld dat het door S-Zorgt B.V. gehanteerde kwaliteitssysteem en de toepassing daarvan voldoen aan NEN-EN-ISO 9001:2008 voor het toepassingsgebied: Het bieden van ambulante begeleiding, dagbesteding, persoonlijke verzorging en huishoudelijke hulp. Luc Leroy Kiwa				
Nadere informatie over het toepassingsgebied van dit certificaat en de van toepassing zijnde eisen uit ISO 9001:2008 kunt u opvragen bij de gecertificeerde onderneming. Dit certificaat bestaat uit 1 pagina. Openbaarmaking van het certificaat is toegestaan.				
 Kiwa Nederland B.V. Sir Winston Churchillaan 273 Postbus 70 2280 AB RUSWIJK Tel. 088 998 44 00 Fax 088 998 44 20 info@kiwa.nl www.kiwa.nl	Onderneming S-Zorgt B.V. 2e verdieping, Kantoorruimte: 253 Dokter van Deenweg 108 8025 BK ZWOLLE Tel. 06-40828425 info@s-zorgt.nl www.s-zorgt.nl			

Inhoudsopgave

VOORWOORD	5
1. INLEIDING	6
2. ONDERZOEKSOPZET	7
3. ONDERZOEKSRESULTATEN	8
3.1 AANGEPASTE DAGBESTEDINGSLOCATIE.....	9
4. INTERVIEWS.....	13
4.1 INTERVIEW MET CEMAL YILDIRIM, RAADSLID VAN DE ZWOLSE GEMEENTERAAD.....	13
4.2 INTERVIEW MET ÖMER KANYILMAZ, TURKSE IMAM VAN DE ULU MOSKEE TE ZWOLLE.....	16
4.3 SEMA DUYAN, MAATSCHAPPELIJK WERKER VAN S-ZORGT.....	18
5. CONCLUSIE.....	19
REFERENTIELIJST	21
APPENDIX 1: VRAGENLIJST	22
APPENDIX 2: OVER S-ZORGT B.V.....	24
APPENDIX 3: PROGNOSE EN LIQUIDITEIT S-ZORGT B.V. 2016.....	26
APPENDIX 4: S-ZORGT TEKENT OVEREENKOMST LIDMAATSCHAP MET ZORGCOÖPERATIE KLAVER4YOU.....	28
APPENDIX 5: SERDAR PAS IS MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN EN ZET ZICH AL JAREN IN VOOR DE MULTICULTURELE SAMENLEVING.....	29

Voorwoord

Als directeur van S-Zorgt constateer ik dat de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden zichzelf isoleren, maar tevens de behoefte voelen voor een dagbestedingslocatie. Ook heb ik geconstateerd dat Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden weinig tot geen gebruik maken van de huidige dagbestedingsvoorzieningen. Deze doelgroep valt duidelijk tussen **Wal en Schip**. Dit is voor mij genoeg reden om op onderzoek uit te gaan. Met behulp van dit onderzoek wil ik de volgende hoofdvragen beantwoord hebben:

- *Waarom wordt er op dit moment geen gebruik gemaakt van de huidige dagbestedingslocaties door de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden?*
- *Hebben de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden behoefte aan een aangepaste dagbestedingslocatie? Waarom wel of niet?*

Onze cliënten, familieleden van cliënten, Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden zeggen hier verschillende dingen over, maar is er ooit onderzoek gedaan naar de bovenstaande vragen? Als directeur van S-Zorgt B.V. heb ik besloten om hier onderzoek naar te doen. De vragen zullen beantwoord en onderbouwd worden met feiten en cijfers. Er zullen vanuit verschillende disciplines aan dit onderzoek gewerkt worden. Denk hierbij aan de directie, maatschappelijke werkers en begeleiders van S-Zorgt, maar ook andere onderzoekers.

Serdar Pas, directeur S-Zorgt

1. Inleiding

Dat Nederland aan het vergrijzen is, is geruime tijd bekend. Deze vergrijzing is ook te zien onder de allochtone bevolking. De eerste migranten kwamen immers 50 jaar geleden naar Nederland. Dit brengt met zich mee dat de populatie ouderen ook kleurrijker is. In 2009 schatte het CBS zelfs dat het aantal niet-westerse 65-plussers tussen 2009 en 2050 van 70.000 naar ruim 520.000 zal gaan groeien [1].

In 2015 telde Nederland 3.665.231 allochtonen, waarvan 396.555 van Turkse afkomst [2]. Volgens Schellingerhout leefden er in 2010 rond 36.000 Turkse 55-plus ouderen in Nederland en naar verwachting zal het aantal in 2020 gaan stijgen naar 65.000 [3]. Overijssel telt ongeveer 10.000 Turkse 50-plussers en ongeveer 2.000 Turkse 70-plussers [4].

In Nederland zijn er dagbestedingslocaties. Dit zijn locaties waar mensen, in dit geval ouderen en zorgbehoevenden, ter vervanging van school en/of werk een zinvolle besteding van de dag uit kunnen voeren. Zoals bijvoorbeeld het uitvoeren van activiteiten, hobby's en klussen [5].

In de gemeente Zwolle zijn er diverse dagbestedingslocaties voor zowel ouderen als zorgbehoevenden waar zij gebruik van kunnen maken [6]. De dagbesteding voor volwassenen in de gemeente Zwolle is een algemene voorziening. Dit betekent dat volwassenen geen beschikking of verwijzing nodig hebben. Ze kunnen zelf bij een dagbestedingslocatie aankloppen en er gebruik van maken [6].

Echter, maken weinig Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden gebruik van de dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle. Terwijl door S-Zorgt is geconstateerd dat de cliënten, familieleden van cliënten, de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden behoefte hebben aan een dagbestedingslocatie. Het doel van dit onderzoek is om uit te zoeken waarom de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden geen gebruik maken van de huidige dagbestedingslocaties. Daarnaast is het ook belangrijk om te onderzoeken of de Turkse ouderen en zorgbehoevenden behoefte hebben aan een aangepaste dagbestedingslocatie en/of ze daar dan gebruik van willen maken.

2. Onderzoeksopzet

Voorafgaand aan dit rapport heeft S-Zorgt een petitie afgenomen onder de Turks islamitische gemeenschap met de vraag of er behoefte is voor een dagbestedingslocatie onder deze doelgroep. De petitie is door circa 150 mensen getekend. Uit deze petitie kon de conclusie getrokken worden dat er daadwerkelijk behoefte is aan een dagbestedingslocatie onder de Turks islamitische gemeenschap.

In de gemeente Zwolle zijn veel dagbestedingslocaties te vinden. Veel Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden maken daar echter geen gebruik van. In dit rapport worden de volgende vragen beantwoord:

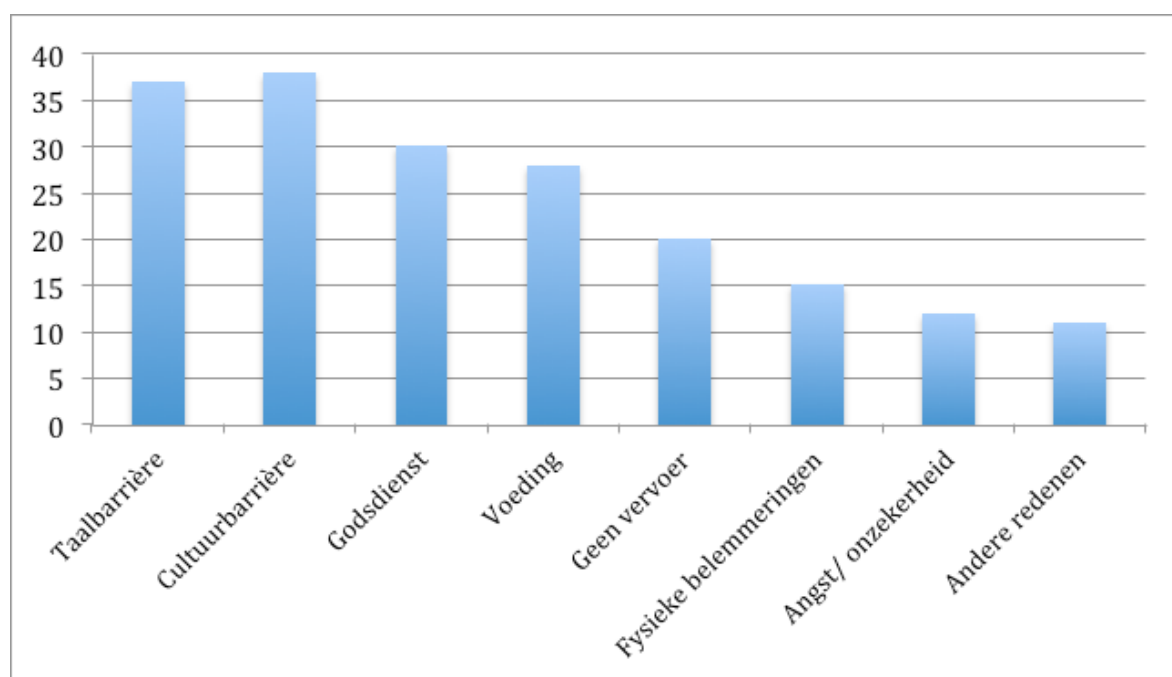
- *Waarom wordt er op dit moment geen gebruik gemaakt van de huidige dagbestedingslocaties door de Turks Islamitische ouderen en zorgbehoevenden?*
- *Hebben de Turks Islamitische ouderen en zorgbehoevenden behoefte aan een aangepaste dagbestedingslocatie? Waarom wel of niet?*

In dit rapport worden deze vragen beantwoord door middel van enquêtes af te nemen onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden. Deze enquêtes zijn opgenomen in de bijlagen. Vervolgens zijn deze enquêtes geanalyseerd. De resultaten zullen in hoofdstuk 3 worden toegelicht. De ingevulde enquêtes van dit onderzoek zijn gearhiveerd. Daarnaast zijn door de medewerkers van S-Zorgt gesprekken afgenomen met de cliënten van S-Zorgt. Quoten en ervaringen van deze mensen zijn te vinden in hoofdstuk 4.

3. Onderzoeksresultaten

Voor dit onderzoek hebben in totaal 57 Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden de door S-Zorgt opgestelde vragenlijsten ingevuld. 35 mannen en 22 vrouwen hebben de vragenlijsten ingevuld. Van deze groep hadden 37 deelnemers één of meer gezondheidsbeperkingen en 20 deelnemers hadden geen gezondheidsbeperkingen. Van de 57 Turks islamitische ouderen welke de vragenlijst hebben ingevuld, bezoeken slecht 9 de huidige dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle. De meeste van deze mensen brengen bezoek aan het wijkcentrum van Holtenbroek en WijZ.

Een belangrijk doel van dit rapport is om erachter te komen waarom de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden geen gebruik maken van de huidige dagbestedingslocaties in Zwolle. Het grootste deel van de deelnemers gaf de cultuurbarrière aan als de voornaamste reden en belemmering voor het niet bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties, gevolgd door de taalbarrière en godsdienst (figuur 1). Bijna alle Turken die de vragenlijsten hebben ingevuld zijn islamitisch, dan spelen gebedsruimte om de religie uit te oefenen en de voeding tevens een rol bij het bezoeken van de dagbestedingslocaties. Moslims willen bijvoorbeeld 5 keer per dag bidden en halal eten. Bij de huidige dagbestedingslocaties wordt hier geen rekening mee gehouden.

Figuur 1: Redenen of belemmeringen van niet bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties in Zwolle door de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden.

Medewerkers van S-Zorgt constateerden dat er bij de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden behoefte is om de dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle te bezoeken. Sommige cliënten gaven echter aan dat het bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties lastig is door de boven genoemde redenen.

“Dagbestedingen bezoeken lijkt mij erg leuk, maar ik ga niet naar de huidige dagbestedingslocaties. Ik wil 5 keer per dag bidden en dat kan niet overal.” – Client A van S-Zorgt.

“De huidige dagbestedingslocaties houden geen rekening met de voeding, wij eten namelijk halal.” – Cliënt B van S-Zorgt

Daarnaast voelen sommige cliënten van S-Zorgt zich niet begrepen door de taalbarrière, waardoor ze onzeker zijn om dagbestedingslocaties te bezoeken.

“Ik voel mijzelf niet altijd begrepen bij de huidige dagbestedingslocaties, omdat we niet altijd dezelfde taal spreken” – Client C van S-Zorgt

“Ik vind het enorm leuk om dagbestedingslocaties te bezoeken. Maar omdat ik mezelf niet begrepen voel, heb ik de neiging om vaker thuis te blijven.” – Client D van S-Zorgt

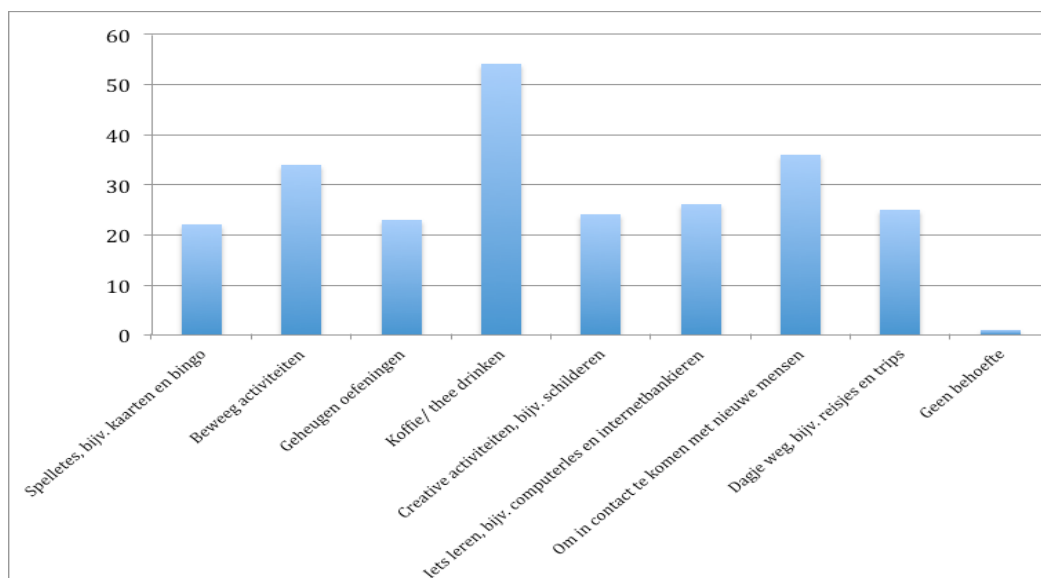
3.1 Aangepaste dagbestedingslocatie

Een ander belangrijk doel van dit onderzoek is om achter te komen of er behoefte is onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden voor een aangepaste dagbestedingslocatie, waar bijvoorbeeld wel rekening wordt gehouden met de taal, religie, voeding enz.

Dat hier behoefte aan is, is al gebleken uit de petitie, welke voorafgaand aan dit onderzoek getekend is door 143 mensen van de Turks islamitische gemeenschap. Ook tijdens het afnemen van de vragenlijsten en tijdens gesprekken met de cliënten van S-Zorgt is gebleken, dat er vraag is naar een aangepaste dagbestedingslocatie. S-Zorgt denkt dat de bovengenoemde belemmeringen of redenen opgelost kunnen worden door een aangepaste dagbestedingslocatie te openen.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen in de gemeente Zwolle, aan wat voor soort activiteiten zouden de deelnemers dan deel willen nemen?

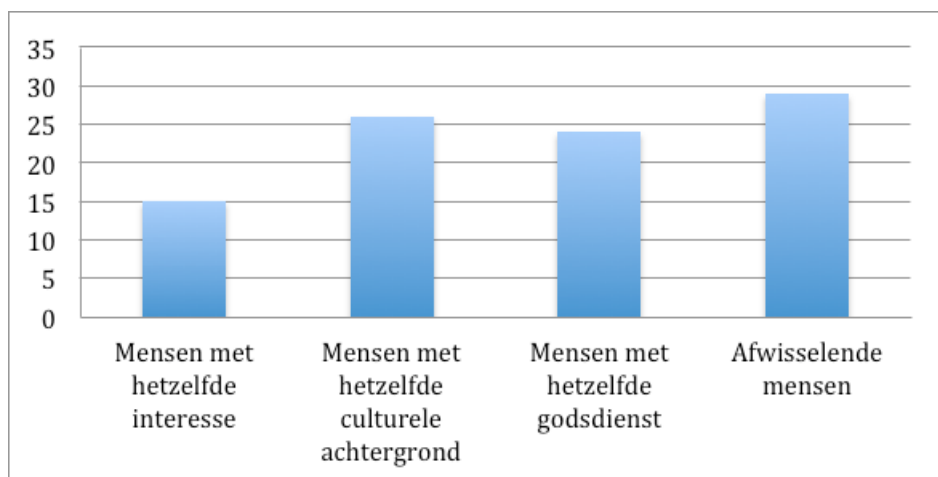
Bijna alle deelnemers zouden graag deel willen nemen aan het drinken van thee of koffie. Ook zouden ze graag deel willen nemen aan beweegactiviteiten. Het in contact komen met nieuwe mensen is ook belangrijk. Deelname aan activiteiten zoals dagjes weg, spelletjes spelen, geheugenoefeningen en creatieve activiteiten zijn ook in trek (figuur 2).

Figuur 2: Deelname aan soorten activiteiten in een aangepaste dagbestedingslocatie.

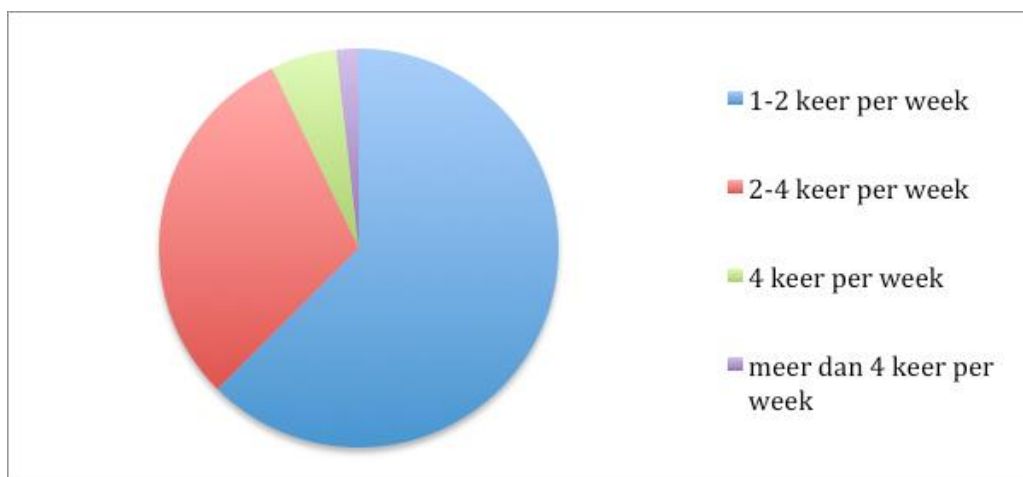
Maar met welke doelgroep willen de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden deelnemen aan de activiteiten bij de aangepaste dagbestedingslocatie?

Het overgrote deel van de deelnemers is bereid om met afwisselende mensen deel te nemen aan de activiteiten. Dit is interessant omdat de meeste van de deelnemers de huidige dagbestedingslocaties niet bezoeken door de cultuurbarrière of taalbarrière. Maar mocht er een aangepaste dagbestedingslocatie komen, dan willen ze graag en zijn ze bereid om deel te nemen aan activiteiten met afwisselende mensen. Verder willen ze deelnemen aan activiteiten met mensen die dezelfde culturele achtergrond en godsdienst hebben (figuur 3).

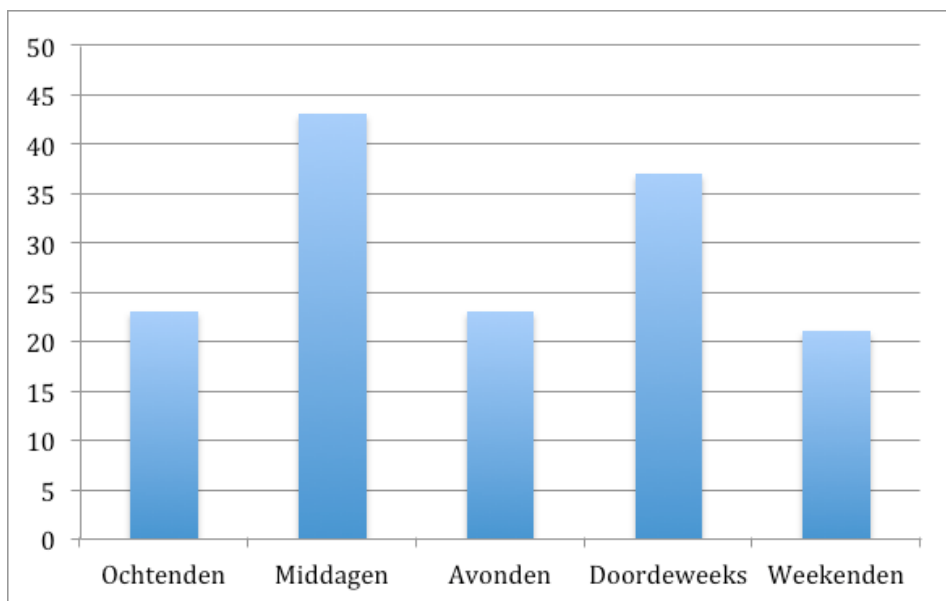

Figuur 3: Deelname aan activiteiten met mensen in een aangepaste dagbestedingslocatie.

Bovendien wil het overgrote deel van de deelnemers de aangepaste dagbestedingslocatie 1 tot 2 keer per week bezoeken. Verder hebben een aantal deelnemers op de vragenlijsten aangegeven dat zij de aangepaste dagbestedingslocatie 2 tot 4 keer per week willen bezoeken, of zelfs meer dan 4 keer per week (figuur 4). Daarnaast zijn er deelnemers die de aangepaste dagbestedingslocatie zowel doordeweeks als in de weekenden willen gaan bezoeken. De grootste groep van de deelnemers wil doordeweeks en in de middagen de aangepaste dagbestedingslocatie bezoeken en aan de activiteiten deelnemen. Ze willen echter ook de aangepaste dagbestedingslocatie in de ochtenden en avonden kunnen bezoeken om aan activiteiten te kunnen deelnemen (figuur 5).

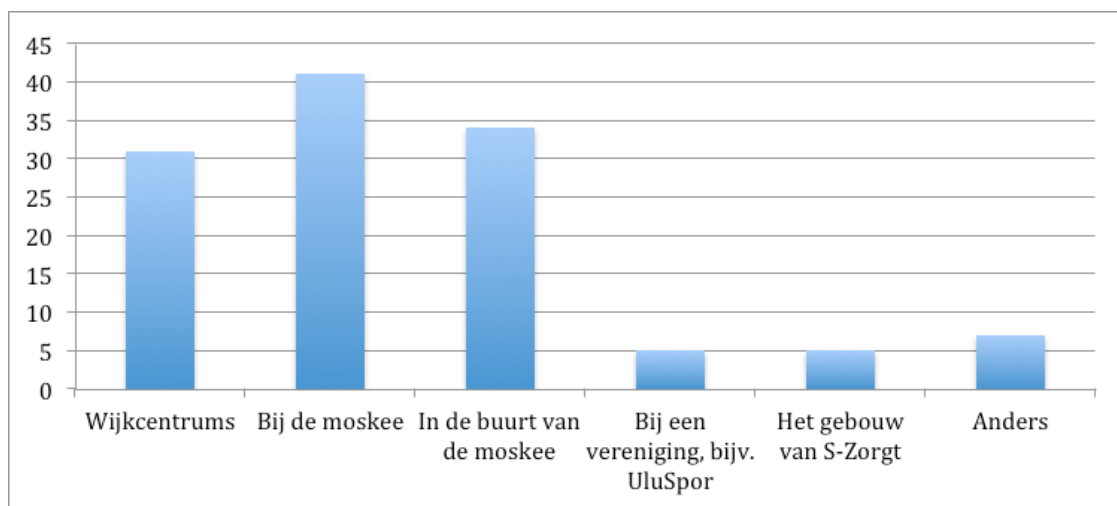
Figuur 4: Frequentie van de bezoeken van de aangepaste dagbestedingslocatie.

Figuur 5: Dagen en tijden voor het bezoeken van de aangepaste dagbestedingslocatie en aan deelname van activiteiten.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen voor de Turks islamitische gemeenschap, wat zou dan de ideale locatie hiervoor zijn?

Deze vraag werd eveneens aan de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden die meededen aan dit onderzoek gesteld. De grootste groep van de deelnemers heeft aangegeven dat de aangepaste dagbestedingslocatie het beste bij de moskee opgezet kan worden of in de buurt van de moskee (figuur 6). Maar een grote groep vindt dat de aangepaste dagbestedingslocatie ook bij de huidige wijkcentrums kan komen, zolang er rekening wordt gehouden met de behoeften van de Turks islamitische gemeenschap, zoals bijvoorbeeld aangepaste voeding, gebedsruimte enz.

Figuur 6: Ideale plek voor de aangepaste dagbestedingslocatie in de gemeente Zwolle.

4. Interviews

Naast de vragenlijsten die zijn ingevuld door de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden en de gesprekken die gevoerd zijn met de cliënten van S-Zorgt, zijn ook Cemal Yıldırım, raadslid in de Zwolse gemeenteraad en de Turkse imam Ömer Kanyılmaz van de Ulu moskee te Zwolle geïnterviewd voor dit onderzoek. Deze interviews worden in dit hoofdstuk behandeld, samen met de ervaringen van Sema Duyan, Maatschappelijk werkster van S-Zorgt, over de huidige doelgroep en dagbestedingslocaties.

4.1 Interview met Cemal Yıldırım, raadslid van de Zwolse gemeenteraad.

Wat zijn de belemmeringen of redenen waardoor de Turks islamitische gemeenschap de dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle niet bezoeken en/of hier geen gebruik van maken?

Ten eerste is er een taalbarrière onder deze gemeenschap. Ze hebben moeite met het begrijpen van wat er besproken wordt. Ook is er moeite met het begrijpen van de in de huidige dagbestedingslocaties uitgevoerde activiteiten. Ook is het een feit dat er een cultuur- en geloofsbarrière aanwezig is. Eén van deze barrières is dat mannen en vrouwen uit de Turks

islamitische gemeenschap liever apart deelnemen aan activiteiten. Dit heeft te maken met zowel cultuur als geloof. Zo verrichten mannen en vrouwen in de moskee bijvoorbeeld, ook hun activiteiten apart. Dit geldt eveneens voor het gebed. Daarnaast is de voeding een probleem, deze gemeenschap eet geen varkensvlees, maar enkel halal voeding. Dit betekent dat het vlees op islamitische wijze geslacht moet zijn. Voor de ouderen en personen die slecht ter been zijn is het vervoer van en naar de dagbestedingslocaties een probleem. Het vervoer en fysieke belemmeringen zijn ook redenen en belemmeringen voor het niet bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen, waar ze rekening houden met deze doelgroep, aan wat voor activiteiten zou deze doelgroep dan deel willen nemen?

Ik denk dat deze gemeenschap graag deel wil nemen aan bijvoorbeeld spelletjes, kaarten of bingo. Ook denk ik dat ze graag aan activiteiten deel willen nemen waar men moet bewegen, bijvoorbeeld wandelen of ochtendsport. Daarnaast denk ik dat ze graag bij elkaar willen komen om koffie en thee te drinken, om te socializen zodat ze uit hun isolement komen. Ook denk ik dat deze doelgroep dagjes weg wil in groepsverband. De meeste mensen uit deze doelgroep komen de stad niet uit. Het zou een mooie ervaring voor ze zijn.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, op welke dagen zou deze doelgroep aan de activiteiten deel willen nemen of de dagbestedingslocatie willen bezoeken?

Ik denk dat deze doelgroep graag doordeweeks of in de weekenden aan activiteiten wil deelnemen en de aangepaste dagbestedingslocatie wil bezoeken. Ik denk dat ze dit voornamelijk in de middag willen gaan doen.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, wat zal de ideale bezoekfrequentie zijn van deze doelgroep?

Ik denk dat 1 of 2 keer per week wel gemiddeld is voor deze doelgroep. Misschien ook wel 2 tot 3 keer.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, wat zou de ideale locatie zijn voor de aangepaste dagbestedingslocatie?

Ik denk dat de ideale locatie voor deze doelgroep en voor de aangepaste dagbestedingslocatie de Turkse moskee is. De meeste mensen bezoeken de moskee al om hun geloof uit te oefenen. Daarnaast is het een plek waar de doelgroep elkaar graag wil ontmoeten. Het is ook een plek waar mogelijkheden zijn voor het opzetten van een aangepaste dagbestedingslocatie. Maar ik denk dat het wijkcentrum of een locatie in de buurt van de moskee ook erg gewenst is.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, met wie zou deze doelgroep volgens u aan activiteiten willen deelnemen?

Ik denk dat ze vooral deel willen nemen aan activiteiten met mensen die dezelfde culturele achtergrond en godsdienst hebben. Ook hierbij geldt dat deze gemeenschap het heel fijn vindt als mannen en vrouwen apart aan activiteiten deelnemen.

Heeft u nog iets toe te voegen?

Ik vind het een leuk initiatief dat dit onderzoek wordt uitgevoerd. In de gemeente Zwolle is er tot op heden geen onderzoek uitgevoerd naar de behoefte van dagbesteding voor de Turks islamitische gemeenschap en ik ben benieuwd naar de uitslagen van dit onderzoek. Wellicht wordt er dankzij dit onderzoek, de nodige aandacht getrokken aan de wensen van deze doelgroep. Ook om te voorkomen dat deze ouderen weggezet worden en aan hun lot worden overgelaten. Wij moeten ervoor zorgen dat deze ouderen daadwerkelijk kunnen meedoen. Tot op heden was/is dit niet het geval, want de taal is de grootste barrière. De meeste Turks islamitische ouderen met name de eerste generatie beheerst niet of nauwelijks de Nederlandse taal en hierdoor hebben ze erg veel moeite om mee te doen. Tot op heden heeft de overheid besloten hoe deze ouderen moesten leven, maar het wordt tijd dat zij inspraak krijgen over hun laatste levensfase. Het wordt tijd dat ze zelf kunnen en mogen beslissen hoe ze hun laatste levensfase mogen invullen en deze keuze moeten wij ze gunnen.

Deze doelgroep vraagt duidelijk naar een omgeving waar er geen taal, cultuur en geloofsbarrière heerst. Dit is in mijn ogen niet veel gevraagd en dat zou volgens mij geen probleem moeten zijn. Het is vooral de vraag: "Gunnen wij dit ook aan deze doelgroep?" Mijn antwoord hierop is: "Ja, dat moeten wij zeker doen." Hier in de gemeente Zwolle is het motto: "Iedereen doet mee". Dan moeten wij er ook voor zorgen dat deze doelgroep ook daadwerkelijk mee kan doen en op de wijze zoals zij dat graag wensen. Dit is op zijn minst

wat wij deze ouderen nog kunnen en moeten geven. Zij tellen net zo hard mee als ieder ander. In gemeente Zwolle doet iedereen mee. Laat zien dat dat ook zo is!!!!

4.2 Interview met Ömer Kanyılmaz, Turkse imam van de Ulu moskee te Zwolle.

Wat zijn de belemmeringen of redenen waardoor de Turks islamitische gemeenschap de dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle niet bezoeken of geen gebruik van maken?

Ik ben al 4 jaar als imam werkzaam bij de Ulu moskee in Zwolle. Wat ik merk is dat er bij deze doelgroep een taal- en cultuurbarrière aanwezig is. Ik denk dat deze gemeenschap ook bij de huidige dagbestedingslocaties problemen hebben met de taal en cultuur. Ook denk ik dat ze op het gebied van het geloof problemen ondervinden. De meesten uit deze gemeenschap willen graag 5 keer per dag bidden. De huidige dagbestedingslocaties houden hier geen rekening mee. Zo zijn er bijvoorbeeld geen aparte gebedsruimtes waar men, indien ze willen, kunnen bidden. Daarnaast wil deze gemeenschap graag halal eten en bij de meeste dagbestedingslocaties ondervindt men hier problemen mee. Er wordt namelijk niet altijd rekening gehouden met deze doelgroep die geen varkensvlees eet en alleen halal vlees eet. Een andere reden waarom ze niet de dagbestedingslocaties bezoeken is, omdat het ver voor ze is en omdat er geen vervoer is.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, aan wat voor activiteiten zou deze doelgroep deel willen nemen?

Ik denk dat deze doelgroep het vooral belangrijk vindt om elkaar te ontmoeten, gesprekken te voeren en elkaar mentaal willen steunen. De Turkse ouderen hebben in het verleden niet de Nederlandse taal kunnen leren. Daarnaast denk ik dat ze graag spelletjes willen doen om te ontspannen. Ik denk dat ze ook graag iets willen leren, bijvoorbeeld: computerlessen of internetbankieren waar heel veel ouderen problemen mee hebben. Bovendien denk ik dat ze graag in contact willen komen met nieuwe mensen. Dagjes uit en activiteiten buiten de gemeente Zwolle zouden ze zeer op prijs stellen, omdat deze doelgroep bijna nooit buiten de gemeente Zwolle komt.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening zouden houden met deze doelgroep, op welke dagen zou deze doelgroep aan de activiteiten deel willen nemen of de dagbestedingslocatie willen bezoeken?

Ik denk dat deze doelgroep geen problemen zal hebben met de dagen. Ik denk dat ze vooral in de ochtenden en middagen deel zouden willen nemen aan de activiteiten en de dagbestedingslocaties zouden willen bezoeken.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening zouden houden met deze doelgroep, wat zal de ideale bezoekfrequentie zijn van deze doelgroep?

Ik denk dat deze gemeenschap gemiddeld 2 keer per week aan de activiteiten deel zou willen nemen in de aangepaste dagbestedingslocatie.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening zouden houden met deze doelgroep, wat zou de ideale locatie zijn voor de aangepaste dagbestedingslocatie?

Ik denk dat de beste locatie bij de moskee is. Het grotendeel van de gemeenschap bezoekt de moskee regelmatig. Daarnaast heeft de moskee de capaciteiten en de ruimtes om zo iets te organiseren. Als dat niet lukt, dan is de beste locatie voor de aangepaste dagbestedingslocatie in de buurt van de moskee.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening zouden houden met deze doelgroep, met wie zou deze doelgroep volgens u aan activiteiten willen deelnemen?

Ik denk dat deze doelgroep graag aan activiteiten deelneemt met mensen die dezelfde culturele achtergrond en geloof hebben. Hierbij zou tevens rekening moeten worden gehouden met het feit dat mannen en vrouwen graag apart deel zouden willen nemen aan de activiteiten.

Heeft u nog iets toe te voegen?

Ik ben blij dat jullie dit onderzoek hebben verricht. In de 4 jaar dat ik hier actief ben, is zo'n onderzoek nog niet gedaan. Er zijn wel dagbestedingslocaties opgericht, maar deze houden geen rekening met de Turks islamitische gemeenschap. Ook zien we dat deze gemeenschap geen gebruik maakt van de huidige dagbestedingsactiviteiten van andere aanbieders.

4.3 Sema Duyan, maatschappelijk werker van S-Zorgt.

Tegenwoordig worden de volgende doelstellingen vaak gesteld door de overheid en de gemeente:

- *het bevorderen van sociale contacten*
- *het deelnemen aan activiteiten en aan de maatschappij*

Soms wordt dit zelfs als een eis opgesteld om begeleiding te kunnen ontvangen. Als maatschappelijk werker is mijn taak om die doelstellingen te behalen. Helaas gaat dit niet zo makkelijk bij de cliënten met een Turkse afkomst. Turkse cliënten

proberen wel naar de huidige dagbestedingslocaties te gaan, maar haken halverwege af. Redenen hiervoor zijn vaak dat ze zich niet lekker in hun vel voelen. Ze schamen zich dat ze zichzelf niet verstaanbaar kunnen maken. Een cliënt vertelde mij bijvoorbeeld dat hij het jammer vond dat er destijds geen verplichting was voor het leren van de Nederlandse taal. Het niet kunnen zeggen wat ze willen zeggen zorgt ervoor dat ze zich onzeker gaan voelen.

Daarnaast hebben ze vaak te maken met botsingen door de verschillende normen en waarden. Vrouwen willen bijvoorbeeld graag met vrouwen activiteiten doen en mannen met mannen. Dit in verband met de religieuze en culturele achtergrond. Religie, de Turkse normen en waarden zijn de belangrijkste redenen waarom Turkse ouderen of zorgbehoevenden niet de huidige dagbestedingslocaties bezoeken. Zo kunnen ze niet vijf keer per dag bidden en als er eten wordt aangeboden; moeten ze rekening houden met halal voedsel.

Door mijn zoektocht naar geschikte dagbestedingslocaties voor de cliënten van S-Zorgt is mij opgevallen dat er helemaal niets beschikbaar is voor de mannelijke ouderen en zorgbehoevenden met een Turkse afkomst. Zij vallen tussen wal en schip. Denk hierbij vooral aan ouderen met een Turkse afkomst die aan het dementeren zijn en hierdoor ook de Nederlandse taal langzamerhand aan het vergeten zijn. Zij kunnen eigenlijk nergens terecht.

5. Conclusie

Het doel van dit onderzoek was om achter te komen waarom de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden geen gebruik maken van de huidige dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle. Uit dit onderzoek is gebleken dat cultuurbarrière, gevolgd door de taalbarrière en godsdienst de belangrijkste redenen en belemmeringen zijn voor het niet deelnemen van de huidige dagbestedingslocaties door deze doelgroep. Het vervoer en fysieke belemmeringen zijn ook redenen en belemmeringen voor het niet bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties.

Een ander doel van dit onderzoek was om erachter te komen of er behoefte was onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden voor een aangepaste dagbestedingslocatie, waar ze bijvoorbeeld wel rekening houden met de taal, religie, voeding enz.

Gebleken is dat er duidelijk vraag naar een aangepaste dagbestedingslocatie onder deze doelgroep is. Door een aangepaste dagbestedingslocatie te openen zouden bovengenoemde belemmeringen of redenen verholpen worden. Waardoor de bereidheid ontstaat om deze frequent te bezoeken en aan verschillende activiteiten deel te nemen.

Wat kan S-Zorgt betekenen voor de specifieke doelgroep: Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden?

Als directeur van S-Zorgt heb ik geconstateerd dat onze cliënten, familieleden van cliënten, de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden zichzelf isoleren en behoefte hebben aan een dagbestedingslocatie. Ook heb ik geconstateerd dat de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden weinig tot geen gebruik maken van de huidige dagbestedingsvoorzieningen. Dankzij dit onderzoek hebben we duidelijk in kaart gebracht wat de redenen en belemmeringen zijn en waarom deze doelgroep op dit moment geen gebruik maakt van de huidige dagbestedingslocaties. Ik vind dit erg zorgelijk en ik vind dat daar wat aan gedaan moet worden. Dit is dan ook de grootste reden waarom dit onderzoek is uitgevoerd en gefinancierd. Onze ouders, de Turks islamitische ouderen zijn 40 a 50 jaar geleden naar Nederland gekomen met het doel een beter toekomst te creëren voor ons. Ze hebben alles en iedereen achtergelaten. In Nederland aangekomen werkten ze hard met het idee om ook weer terug te keren naar hun vaderland. De meesten is dit echter niet gelukt. De Nederlandse taal leren was destijds niet verplicht. Dit is een van de redenen waarom de Turkse ouderen nu slecht Nederlands spreken. Daarnaast vergeten de Turkse ouderen in eerste instantie de tweede taal en vallen terug op hun moedertaal. De Turkse ouderen hebben vooral hard gewerkt en een grote bijdrage geleverd aan de Nederlandse economie. Nu zijn ze oud en kwetsbaar geworden en ze beginnen zichzelf te isoleren. Ook hier in de gemeente Zwolle gebeurt dit. Het is tijd dat we gaan kijken wat daadwerkelijk de behoefte is van deze doelgroep om te voorkomen dat deze doelgroep zich verder gaat

isoleren en buiten beeld komt van hulpverleners. Het is tijd om **bruggen** te bouwen voor deze doelgroep die tussen **wal en schip** is gevallen. Het is tijd dat we iets gaan betekenen voor deze kwetsbare doelgroep.

S-Zorgt heeft geconstateerd dat een kwetsbare doelgroep namelijk de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden weinig tot geen gebruik maakt van de huidige dagbestedingslocaties door obstakels als taal, geloof en cultuurbarrières. Dit zorgt ervoor dat deze kwetsbare doelgroep zichzelf steeds meer isoleert en ook buiten beeld komt van professionals en hulpverleners. S-Zorgt is in staat om op het gebied van dagbesteding een **brug** te vormen voor deze specifieke doelgroep, die op dit moment tussen **Wal en Schip** valt. S-Zorgt kan de dagbesteding cultuurspecifiek en in eigen taal aanbieden aan de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden. Doordat er geen taal, geloof en cultuurbarrières zijn kan S-Zorgt de dagbesteding aan deze doelgroep zonder obstakels aanbieden. Het opzetten van een aangepaste dagbestedingslocatie voor de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden zal ervoor zorgen dat deze kwetsbare doelgroep zich minder gaat isoleren en beter in beeld blijft voor professionals en hulpverleners. S-Zorgt is ISO 9001:2008 gecertificeerd en beschikt over voldoende bekwame medewerkers die de dagbesteding voor deze specifieke doelgroep kunnen aanbieden.

"S-Zorgt wil ook dagbestedingsactiviteiten ontplooiën om in bijvoorbeeld coproductie- deelname aan het maatschappelijke proces te bevorderen. Daarbij moet gedacht worden aan vormen van dagbesteding, sociale activering en re-integratie mogelijkheden, waarbij onder andere ingezet kan worden op het creëren van beschutte werkplekken en waarbij gedacht kan worden aan het doen uitvoeren van groen- en onderhoudsklussen."

Het bieden van een aangepaste dagbestedingslocatie voor deze specifieke doelgroep is voor S-Zorgt niet iets nieuws. De cliënten van S-Zorgt bestaan op dit moment uit 90% Turks islamitische ouderen en/of zorgbehoevenden. S-Zorgt heeft op dit moment 80% Turks islamitische medewerkers. S-Zorgt houdt op dit moment al duidelijk rekening met de wensen en behoeften van zijn cliënten en medewerkers. Zo heeft S-Zorgt intern twee afdelingen opgericht. Een mannenafdeling en een vrouwenafdeling. Het invoeren van deze twee afdelingen heeft een zeer positief effect op de huidige cliënten van S-Zorgt en op de medewerkers van S-Zorgt. Zowel de cliënten als medewerkers geven duidelijk aan dit enorm te waarderen en dit is ook terug te zien aan de toegenomen interesse in de diensten van S-Zorgt en aanmeldingen van nieuwe cliënten bij S-Zorgt.

Referentielijst

- [1] Aantal allochtone 65-plussers groeit snel. CBS, geraadpleegd op juni 2016., <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2009/26/aantal-allochtone-65-plussers-groeit-snel>.
- [2] Bevolking; generatie, geslacht, leeftijd en herkomstgroepering, 1 januari. CBS, geraadpleegd op juni 2016, <http://statline.cbs.nl/statweb/publication/?vw=t&dm=slnl&pa=37325&d1=a&d2=0&d3=0&d4=0&d5=0-4,137,152,220,237&d6=0,4,9,14,18-19&hd=151214-1201&hdr=g2,q1,q3,t&stb=g4,q5>.
- [3] Schellingerhout R. Gezondheid en welzijn van allochtone ouderen. 2016. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau (Publicatie 2004/16).
- [4] Turkse 70-plussers in Overijssel een kwetsbare groep. RTV Oost, geraadpleegd op juni 2016, http://www.rtvoost.nl/nieuws/default.aspx?nid=235863&_ga=1.33172606.1561413175.1465307061.
- [5] Verklarende woordenlijst. De Zorgplanner, geraadpleegd op juni 2016, <http://dezorgplanner.nl/CGraadZorgNavigator/navigator/woordenlijst.html>.
- [6] Dagbesteding. Sociaal Wijkteam, geraadpleegd op juni 2016, <https://swtzwolle.nl/wtdagbesteding>.

Appendix 1: Vragenlijst

Onderzoek naar behoefte dagbesteding Turkse ouderen en zorgbehoevenden in Zwolle

Voor wie is het?

Turkse ouderen en zorgbehoevenden

Waarom dit onderzoek?

In de gemeente Zwolle zijn er diverse dagbestedingslocaties waar ouderen en zorgbehoevenden terecht kunnen en gebruik van kunnen maken. Echter maken niet veel Turkse ouderen en zorgbehoevenden daar gebruik van. Door middel van dit onderzoek willen we, **samen met u**, achter komen wat de redenen hiervan zijn. Daarnaast willen we, **samen met u**, onderzoeken wat er aan de huidige dagbestedingslocaties gewijzigd kunnen worden zodat Turkse ouderen en zorgbehoevenden deze bezoeken en gebruik van maken. Daarom is uw input belangrijk voor dit onderzoek!

Vragenlijst

Voor alle vragen geldt dat u meerdere antwoorden mag aankruisen, indien van toepassing.

1. Tot welke doelgroep behoort u:

- ☐ Zorgbehoevende
- ☐ Leeftijd 40-55
- ☐ Leeftijd 55+

2. Wat is uw geslacht:

- ☐ Man
- ☐ Vrouw

3. Heeft u bepaalde (gezondheids-) beperkingen/ kwetsbaarheden:

- ☐ Ja, namelijk
- ☐ Nee

4. Bezoekt u momenteel de dagbestedingslocaties in Zwolle:

- ☐ Ja, namelijk
- ☐ Nee

5. Wat zijn de belemmeringen of redenen waardoor u de dagbestedingslocaties in Zwolle niet bezoekt of gebruik van maakt:

- ☐ Taalbarrière
- ☐ Cultuurbarrière
- ☐ Godsdienst
- ☐ Voeding
- ☐ Geen vervoer
- ☐ Fysieke belemmeringen
- ☐ Angst
- ☐ Anders, namelijk

Stel dat er dagbestedingslocaties komen waar ze rekening houden met u.

6. Aan wat voor activiteiten zou u willen deelnemen:

- ☐ Spelletjes, bijv. kaarten en bingo
- ☐ Beweeg Activiteiten
- ☐ Geheugen oefeningen
- ☐ Koffie/ thee drinken
- ☐ Creatieve activiteiten, bijv. schilderen
- ☐ Iets leren, bijv. computerles en internetbankieren
- ☐ Om in contact te komen met nieuwe mensen
- ☐ Dagje weg, bijv. eises en trips
- ☐ Geen, ik heb daar geen behoefte aan

7. Op welke dagen en tijden zou u aan activiteiten willen deelnemen of de dagbestedingslocaties willen bezoeken:

- ☐ Ochtenden
- ☐ Middagen
- ☐ Avonden
- ☐ Doordeweeks
- ☐ Weekend

8. Hoe vaak zou u de dagbestedingslocaties willen bezoeken:

- ☐ 1-2 keer per week
- ☐ 2-4 keer per week
- ☐ 4 keer per week
- ☐ meer dan 4 keer per week

9. Indien er een nieuwe dagbestedingslocatie komt voor u, wat zou de ideale locatie zijn:

- ☐ Wijkcentrums
- ☐ Bij de moskee
- ☐ In de buurt van de moskee
- ☐ Bij een vereniging, bijv. Ulu Spor
- ☐ Het gebouw van S-Zorgt
- ☐ Anders, namelijk

10. Als ik deelneem aan een activiteit, doe ik het liefst met:

- ☐ Mensen met hetzelfde interesse
- ☐ Mensen met hetzelfde culturele achtergrond
- ☐ Mensen met hetzelfde godsdienst
- ☐ Afwisselende mensen
- ☐ Anders, namelijk

11. Heeft u nog opmerkingen, tips, suggesties n.a.v. dit onderzoek?

.....

.....

.....

.....

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Appendix 2: Over S-Zorgt B.V.

Organisatie en beleid

Het kwaliteitssysteem van S-Zorgt sluit aan bij het kwaliteitsbeleid en het doel van S-Zorgt. Met behulp van dit systeem willen wij onze kwaliteit borgen en voldoen aan wet- en regelgeving.

Missie

S-Zorgt verleent zorg op maat op het gebied van begeleiding, persoonlijke verzorging, huishoudelijke hulp en dagbesteding. S-Zorgt biedt een groot aanbod van diensten die bijdragen aan de kwaliteit van leven. S-Zorgt is een multicultureel concept; S-Zorgt biedt zorg in meerdere talen en houdt rekening met verschillende culturen.

Visie

Veel instellingen en organisaties maken onnodig veel kosten, doordat zij in de omgang met cliënten verschillende taal- en cultuurbarrières ondervinden. S-Zorgt kan de ondersteuning cultuurspecifiek en in eigen taal toepassen waardoor S-Zorgt de zorg aan zorgbehoevenden sneller en effectiever kan verlenen. Hiermee vervallen onder meer de extra kosten die nodig zijn voor het inzetten van tolken.

S-Zorgt is een instelling die zich ten doel stelt begeleiding, persoonlijke verzorging, huishoudelijke hulp en dagbesteding aan te bieden in Zwolle en omgeving die aansluit bij de wensen en behoeften van haar cliënten. Hierbij richt S-Zorgt zich op voornamelijk Turkse en/of allochtone inwoners van Zwolle en omgeving. De doelgroep bestaat uit een combinatie van mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB), psychische problemen en chronische ziekte(n). De volgende kernwaarden zijn voor S-Zorgt van groot belang: kwaliteit, betrouwbaarheid en transparantie. Deze begrippen staan centraal bij het uitvoeren van de zorg en bij het samenwerken met partners. Onze zorgverlening is van hoog niveau, waarbij de aansturing, controle en verantwoordelijkheid onder direct toezicht staat van gediplomeerde begeleiders vanuit de richtingen SPH, Maatschappelijk Werk en Pedagogiek.

S-Zorgt wil de eigen kracht van mensen – en hun netwerk – stimuleren en kijkt daarbij nadrukkelijk naar individuele situaties en mogelijkheden. S-Zorgt streeft er nadrukkelijk naar om de zelfredzaamheid van cliënten te bevorderen, zodat ze ook na afloop van de hulpverlening beter in staat zijn om met moeilijkheden om te gaan en deze eigenhandig te verkleinen dan wel op te lossen.

Op het moment van schrijven van dit rapport levert S-Zorgt aan haar cliënten de zorg welke genoemd is in de Missie.

S-Zorgt is gevestigd in Zwolle en onze kerngegevens zijn:

Naam instelling:	S-Zorgt B.V.
Locatie	Dr. Van Deenweg 108, kantoorruimte 222 en 253, 8025 BK Zwolle
Tel:	06 408 284 25 064 7777 548
Email:	info@s-zorgt.nl
KvK nummer	61324884

Appendix 3: Prognose en Liquiditeit S-Zorgt B.V. 2016

FFD

Bitterstraat 72a

8011 XM Zwolle

info@FFDadministratie.nl

KVK: 63386216

BTW: 1952371100B01

Bank: NL32 INGB 0650356993

S-Zorgt B.V.

Dr. van Deenweg 108

8025 BK Zwolle

T.a.v. de heer S.Pas

Zwolle

01 november 2016

Betreft: Prognose en Liquiditeit S-Zorgt B.V. 2016 Prg 20161101

Geachte heer Pas, Beste Serdar

Hierbij ontvangt u conform de aan ons verstrekte opdracht, een prognose en liquiditeit S-Zorgt B.V.

Hierbij verklaren wij het volgende,

Prognose:

Uitgangspunt voor de prognose zijn de financiële gegevens tot op heden van S-Zorgt B.V., de voortschrijdende inzichten en aanvullende gegevens uwerzijds.

De omzet van de onderneming laat een stabiele groei zien. Het klantenbestand van S-Zorgt wordt steeds groter en op korte termijn zal deze verder groeien. De bruto- en netto-marges zijn positief en zullen verder stijgen.

Liquiditeit:

S-Zorgt B.V. heeft een uitstekende liquiditeitspositie. De onderneming kan en voldoet volledig aan haar lopende betalingsverplichtingen. De binnenkomende geldstroom is groter dan de uitgaande geldstroom. Tevens is de solvabiliteit van S-Zorgt B.V. uitstekend, omdat de onderneming geen uitstaande schulden heeft.

S-Zorgt heeft een positief werkkapitaal, welke op dit moment nog steeds stijgt.

De omzet zal relatief gelijkmatig over de maanden van 2016 worden verdeeld, waardoor een constante gelijkmatige inkomstenstroom ontstaat.

Een verdere groei van S-Zorgt B.V. is financieel en logistiek, naast de huidige werkzaamheden van de onderneming, verantwoordelijk.

De verklaring prognose en liquiditeit 2016 van S-Zorgt B.V zijn naar eer en geweten opgemaakt.

Hopend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, verblijf ik.

Mocht u nog vragen hebben, neem dan contact met mij op.

Met vriendelijke groet,

mr HJL Fakkert

FFD Fiscalisten Boekhouders Accountants

Appendix 4: S-Zorgt tekent overeenkomst lidmaatschap met Zorgcoöperatie Klaver4you

Appendix 5: Serdar Pas is maatschappelijk betrokken en zet zich al jaren in voor de multiculturele samenleving

Serdar Pas

Ombuds contactpersoon Swollwacht

Ik ben Serdar Pas. Ik ben geboren en getogen in Zwolle. In de periode 2009-2011 heb ik gefungeerd als bestuurssecretaris en als webdesigner voor de lokale partij Swollwacht. Eind 2015 ben ik gevraagd weer toe te treden als bestuurslid en ik heb dat met veel genoegen gedaan. Het is mooi om te zien hoe Swollwacht strijdt voor de belangen van alle inwoners van Zwolle ongeacht religie, geaardheid of politieke voorkeur! In het dagelijks leven ben ik ondernemer. Ik ben de oprichter en directeur van S-Zorgt. Mijn instelling is gevestigd in Zwolle en verleent diensten op het gebied van zorg. S-Zorgt heeft als instelling bijzondere aandacht voor de Turkse en onze multiculturele samenleving.